Ny Valosoa sy hadihady

Raharaha Ikongo

Nisy nanome baiko ny zandary matoa nitifitra

Misarika ny saina hiverina any amin'ny taona 2009 indray, ny tranga misy eto amin'ny Fienena nandritra ny taona roa na telo nipetrahan'izao Repoblika IV andiany faharoa nitondrandRajoelina Andry sy ny ekipany izao. Iaraha-mahatadidy ny kononkonona nataon'ny ben'ny tanàna sy ny TGV na ny Mapar teny Ambatobe, ka nilazan'izy ireo fa tsy ho tafita ny tolona raha tsy misy rà latsaka. Tsy ampy tokoa, angamba, ny nanaovana sorona andian'olona ny Alatsinainy Mainty 26 Janoary, ka nomanina ny Sabotsy mainty 07 Febroary 2009. Raha dinihana ireo tranga ireo dia tsy nisy fitifirana avy amin'ny mpiambina ny fiadidiana ny Repoblika (GP), na ny mpitandro ny filaminana no namoizan'ny olompirenena maro ny ainy, fa noho ny fitiavana fandrobàna ka tao, etsy an-daniny, ny nianjeran'ny gonimbary ary tao koa, etsy an-kilany, ny tifitra tsy avy ao an-dapan'Ambohitsorohitra fa avy amin'ny foloalindahy (zandary, miaramila) mpikomy niara-dia tamindRajoelina Andry. Tsy nisy koa ny fanakantsakanana ny mpanao fihetsiketsehana teny an-dàlambe na teny an-kianja fa nigalabona nanao izay tiany natao ny mpanomana fanonganam-panjakana. Nanomboka ny taona 2019, taona nandraisan'ny filohan'ny Repoblika ny fitondrana tamin'ny alàlan'ny didy navoakan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana dia tsy fantatra intsony; na natao ny sorona (fandatsahan-drà) hijanonan'izao fitondrana izao eo amin'ny toerany; na firosoany amin'ny fanjakan'olon-tokana ho tompon'ny fahefana rehetra (mpanatanteraka, mpanao lalàna, fitsarana), ka hampihàtra ny didijadona. Amin'izao fitondrana izao dia tsy nitsahatra ny fitokonana: mpiasa, mpandraharaha eny amin'ny Oniversite, mpitsabo mpanampy, mpianatra, mpitatitra, mponina misedra olana any amin'ny tanàna misy azy any, sns,… Niaraha-mahatadidy fa nisy fifandonana sy famoretana foana tamin'ireny hetsika ireny. Nisy rà latsaka sy aina nafoy mihitsy, toy ilay mpianatry ny Oniversite tany Toamasina izay niverenan'ny bala teo amin'ny feny nefa natao tifi-danitra, ny tany Toliara. Tany Avaratry ny Nosy moa dia tanàna iray manontolo no nodoran'ny polisy ary nosamborina ny mponina sasany nentina tany Mahajanga. Tao Farafangana dia notifirina tsy nananana antra ireo gadra nitsoaka avy tao am-ponja. Tsy azo lavina fa faritra mena ireny toerana ireny kanefa ny mpanongampanjakana tamin'ny 2009 anie nahafantatra, fa faritra mena tsy azo idirana ny Lapam-panjakana Ambohitsorohitra, ary niaraha-nahita tamin'ny horonantsary fa efa nampitandrina sy nanakana ireo mpanao fihetsiketsehana tsy hihoatra ny faritra iray kanefa dia tsy nanaiky ny filohan'ny AV7, satria efa nazava ny toromarika fa tsy maintsy misy rà latsaka. Manome toromarika ny ao amin'ny governemanta momba ity raharaha Ikongo ity, fa tokony hampianarina lalàna momba ny faritra mena ny vahoaka Malagasy. Izao fitondrana izao anefa no nanome "tsodrano" nangalana ny Lapam-panjakana Ambohitsorohitra ny 07 Febroary 2009. Nisy nanome baiko ny zandary matoa nitifitra, avy ao an-toerana ihany, na avy aty ambony mihitsy, saingy tsy ny hampiongana azy eo amin'ny fitondrana no nandatsahana rà, fa ny hijanonany eo amin'ny fitondrana amin'ny fifidianana manaraka. Ny tody anefa tsy misy fa ny atao no miverina, ka mpamosavy milevina amoron-dàlana ka mahatatesa valin-kitsaka hoy ny Fahendrena malagasy ihany. Nitsoaka niala ny tanàna avokoa ny manampahefana sy ny mpiaro ny vahoaka sy ny fananany rehetra, satria mahatsapa fa tsy mihodina araka ny rariny sy ny hitsiny ny fitantanana ny fiainam-bahoaka sy ny fampiharana ny lalàna tao amin'ity tanàna ity. Ny tena mahavariana amin'izao fitondrana izao dia misy faty olona vao mihetsika sy mitondra fanampiana, kanefa tsy mampody ny ain'ny namoy izany fa toa zary fandatsana ihany. Ny maha lasa saina ihany koa dia toa te-hampiseho izao fitondrana izao fa tan-dalàna kanefa ny hetsika sy ny fomba fitantanany dia tsy misy manara-dalàna, satria mampibaribary ny fanitsakitsahana sy tsy fanajana ny Lalàmpanorenana. Tsy vitan'izany, fa rehefa misy tranga toy izao dia mitohy foana, hono, ny fanadihadiana kanefa dia very an-javony avokoa izany. Anisan'ny olompirenena miaramonina amin'ny mpiray tanindrazana aminy ireo lazaina fa mpitandro filaminana fa tsy antokon'olona avy any ivelany toy ny tamin'ny fanjanahantany ka afaka manavaka ny baiko tsy azo tanterahina sy azo atao tsy hiteraka valifaty sy fifankahalana eo amin'ny mpiara-belona.

Andry Tsiavalona

Tiako i Madagasikara Toamasina

Avadika asa ny toromarika nomen'ny filoha Ravalomanana

Nandalo tany Toamasina ny filoha Marc Ravalomanana ny faran'ny herin'andro teo nanatrika ny fihaonamben'ny tanora kristiana STK FJKM . Nandritra ny fandalovany tany antoerana dia nisy ny fihaonana tamin'ireo lohandohany mpitarika ny antoko TIM ao Toamasina , ka nanomezan'ny filoha Marc Ravalomanana toromarika ho azy ireo. Antoko miaina ary manana ny vina amin'ny ho avy ny antoko Tiako i Madagasikara ka mijery amin'ny fomba rehetra izay hampiroboroboana azy. Ny fifidianana rahateo efa miha manakaiky ka tsy maintsy miomana amin'ny zavatra rehetra. Nisy araka izany ny fivoriana niarahana tamin'ireo mpitarika tany antoerana ny alatsinainy 29 AOGOSITRA teo, izay notarihin'ny mpandrindra nasionaly ny antoko TIM Jean Claude Rakotonirina sy ny filoha lefitra nasionaly ny antoko TIM Faritany Toamasina Randriatsalama Jacquie ary ireo birao mitantana ao Toamasina. Tonga nanatrika izany ny mpitarika ny vehivavy TIM , tanora TM ary ireo sampana TIM any antoerana . Nivoitra nandritra ny fihaonan'ny birao politika nasionaly TIM sy ireo tompon'andraikitry ny antoko tao Toamasina fa avadika asa avy hatrany ireo toromarika nomen'ny filoha Marc RAVALOMANANA nandritra ny fandalovany tao antoerana. Ny zavadehibe miandry araka ny nambaran'ny mpandrindra nasionaly Jean Claude Rakotonirina dia hajoro ireo andrimaso mialoha, mandritra ary aorian'ny fifidianana izay ho avy tsy ho ela amin'ny taona 2023 . Eo ihany koa ny fananganana ny komity comite de visilance eny amin'ny fokontany hanaramaso ny ny lisimpifidianana izay havaozina tanteraka araka ny nambaran'ny CENI . Ankoatra izay dia manentana ny faritra rehetra ao amin'ny faritany Toamasina tsy hatoritory manandraharaha , fa adidy mavesatra no miandry antsika hoy ny filoha Lefitra nasionaly TIM faritany Toamasina Randriatsalama Jacquie.

Helisoa

Jean Brunelle RAZAFITSIANDRAOFA

Manameloka tanteraka ny famonoana faobe ireo mpiray tanindrazana

Nalahelo mafy ny solombavambahoaka voafidy tany Ikongo sady filoha lefitry ny antenimierampirenena ao amin'ny faritany Fianarantsoa Jean Brunelle Razafitsiandraofa . Nisy ny fanambaràna nataony vokatr'izany « Tsy manam-pidy ny aina » hoy izy, ary isan'ireo soatoavina maha-malagasy ny fitandroana ny aina. Mifampitsinjo sy mifanampy ny samy malagasy fa tsy mifamono. Isan'ny voina lehibe indrindra nahazo ny firenena izao zavatra nitranga tany Ikongo izao. Maro be ireo maty ary Malagasy tsy manantsiny daholo izy ireo. Manoloana io toejavatra mampalahelo io, dia miara- ory amin'ireo havana, fianakaviana ary mpiray tanindrazana amiko izay namoy zanaka, raiamandreny, mpiray tampo ary havana. Mirary fahasitranana malaky ihany koa ho an'ireo marary izay mbola miatrika fitsaboana amin'izao fotoana izao. Ny Manameloka tanteraka ny famonoana faobe ireo mpiray tanindrazana aho hoy izy . Malagasy ireo novonoina ireo, ary na inona na inona antony, tsy mendrika izany ny vahoaka ao Ikongo. Malagasy tahaka anao ihany ny vahoaka ao amin'ny Distrikan'Ikongo, mpiray tanindrazana aminao. Saingy, isan'ny vahoaka adino foana izahay ao amin'ny distrikan' Ikongo nandritran'ny taona maro. Ka mba mangataka ny fitondram-panjakana mba handray ny andraikiny ao anatin'ny fotoana malaky amin'izao voina sy fahavoazana lehibe mahazo ny mpiray tanindrazana izao. Amin'ny maha solombavambahoaka ny tenako, heveriko ho adidy ny tsy maintsy anaovana fanadiadina na « enquête parlementaire » mahakasika ity raharaha ity hahafahana mamoaka ny marina rehetra, hahafantarana raha nanara-dalàna ny fitifirana ireo mpiray tanindrazana, raha nanaraka ny paik' ady rehetra lazain'ny lalàna ny fitifirana natao, raha nisy ny baiko nomena ary hahafantarana ny tompon' andraikitra nanome izany baiko izany. Hisy ihany koa ny fitarainana ho apetraka eny anivon'ireo sampan-draharaha malagasy na iraisam-pirene-na misahana ny zon'olombelona, satria dia hita fa fanitsakitsahana ny zo fototra ananan'ny tsirairay izao vono olona marobe natao izao. Raha ny zavatra fantatra hatreto, tsy nisy porofo afaka hilazana fa nisy « danger imminent » ho an'ireo zandary ireo olona novonoina ireo. Tany ivelan'ny faritra mena izy ireo ary nitodi-damosina ny zandary daholo arak'ireo sary miparitaka any anaty tamba-jotratsarasera. Tsy misy antony tokony nitifiran'ny zandary azy ireo mihitsy arak'izany.

Marihiko manokana fa toe-javatra tahak'izao no mahatonga ny mpiray tanindrazana tsy hahatoky intsony ireo mpitandron' ny filaminana eto amin'ny firenena. Fotoana izao hijerevana sy hanarenana ireo lesoka rehetra mba tsy hiverenan'ny famonoana.

Helisoa

TONONKALO

NY FILOHAM-PIANGONANAY

Tsy mba ny filohanay no ilay mpiteniteny foana,
Toy ilay iray efa malaza ny amin`ny teny tsy tsaroana.
Fa ny anay mpanetry tena sady olon`ny finoana,
Tsy mba sefon`ny mpandainga , tsy mba olo-misavoana !

Tsy mba ny filohanay no ilay mpanao ronono an-tavo,
Toy ilay iray mpilingilingy tia mihanika amin`ny avo.
Fa ny anay dia olon-tsotra , tsy mpanao tsindrio fa lavo,
Tsy tahaka ilay be vava tia mirehaka ho "favo" !

Tsy mba ny filohanay no ilay mpideradera tena,
Havanana amin`ny fitapitaka ary koa hafetsena.
Fa ny anay dia tia mitaona ireo mpitondra firenena,
Mba tsy hanompo zava-kafa toy ny vola aman-karena !

Tsy mba ny filohanay no ilay mpampiesona am-pitoerana,
Sy miteniteny foana , manao zava-tsy am-piheverana.
Fa ny anay dia tena tsotra , mora fo sy be fitserana,
Ary rivotra iainany izany atao hoe fandeferana !

IRINA HO TAFITA (30-08-22)